"הבית שלי נהדר"

לחן ומילים: ציפי כהנוביץ'

רעיון: דינה פוזין

ערכו: דינה פוזין, אמה כהן, רות רון

הקדמה:

פעילות זו מיועדת כהקדמה ליחידת הוראה בנושא שיר לכת (מרש) דרך שיר ומשחק. הפעילות מתאימה ליום המשפחה וליום העצמאות משום עיסוקה בנושא הבית. מספר השיעורים הנחוצים להעברתה – שיעור אחד או שניים לפי קצב הלמידה ותפקוד התלמידים.

מטרות מוזיקליות:

- התלמידים יבחינו בפעמה ויכירו את המושג שיר לכת.
- התלמידים יכירו מבנים מוזיקליים בסיסיים (א'-ב').
- התלמידים יבחינו בין חלקים זהים לחלקים שונים בשיר באמצעות המונחים זז-שונה-דומה.
- התלמידים ינגנו תבניות ומקצבים בסיסיים בכלי הקשה וישמרו על דיוק רתמי.

מטרות חוץ מוזיקליות:

- עבודה בקבוצות ושיתוף פעולה.
- פיתוח תקשורת בין אישית לא מילולית בין התלמידים.
- התמצאות במרחב ויצירה במרחב.

אוכלוסיית היעד:

מש"ה בתפקוד נמוך עד גבוה בשכבה צעירה, עד גיל 10 ובכתות של עד 12 תלמידים.

עזרי הוראה:

קישור לסרטון השיר ביוטיוב

קישור לסירטון עם הצעה לתנועה

שלושה חישוקים גדולים בשלושה צבעים שונים או שלוש גומיות שיתופיות בצבעים שונים.

כלי הקשה: מקלות מקצב, או תופי מרים כמספר תלמידי הכיתה והצוות.

מחשב, מקרן ורמקולים בכתה.

דגשים לתנאים פיזיים:

התלמידים יושבים בתחילת השיעור בחצי מעגל על הריצפה או על כיסאות (תלוי ביכולותיהם הפיזיות של התלמידים) לפניהם, על הריצפה, מפוזרים חישוקים בשלושה צבעים שונים כמספר תלמידי הכיתה. מאחוריהם (במידה ויושבים על הריצפה) או מתחת לכיסא (במידה ויושבים על כיסאות) מונחים כלי

ההקשה. לאחר ההאזנה הראשונה לשיר (הדגמה לפעילות בקישור המצורף למעלה) עוברים לעבודה במרחב.

מהלך הפעילות:

האזנה ראשונה – המורה שרה את חלק א׳ של השיר א-קאפלה (ללא ההקלטה) ומזמינה את התלמידים להצטרף לתנועות שהיא מבצעת (קישור לסירטון ההדגמה). חלק זה יחזור מספר פעמים על מנת שהתלמידים יזהו את נושא ותוכן השיר ויצטרפו בחיקוי לתנועות המורה. לאחר ההאזנה הראשונה המורה תשוחח עם התלמידים בקצרה על תוכן השיר וההבדלים בהרגשה בתוך הבית ומחוצה לו - בטיול.

האזנה שניה – משחק מוסיקלי – המורה מחלקת את התלמידים לשלוש קבוצות כאשר לכל קבוצה צבע חישוק משלה. המורה שרה את השיר ומלווה את השירה בתוף או במקלות מקצב. בחלק א׳ נמצאים התלמידים בתוך החישוק (״הבית שלי״) ובחלק ב׳ - יוצאים מהחישוק ומטיילים במרחב מסביב לחישוק – כל קבוצה מסביב לחישוק שלה לפי הפעמה. כשחוזרים לחלק א׳ חוזרת כל קבוצה לתוך החישוק שלה. לאחר פעילות זו המורה מסבירה מהו שיר לכת ומיד עוברים להאזנה שלישית.

האזנה שלישית – בשלב זה מסירים חישוק אחד (או גומייה שיתופית) והתלמידים שנותרו ללא ״בית״ (חישוק) מתארחים ב״בית״ אחר – פעילות זו מעלה את הצורך בהתייעצות ושיחה הן בין חברי הקבוצה שנשארו ללא ״בית״ והן בין חברי הקבוצות ש״מארחות״ אותם.

האזנה רביעית – התלמידים חוזרים לישיבה במעגל ומתבצעת חלוקת כלי הקשה. בבתים, חוזרים התלמידים על תנועות הידיים שנלמדו בהאזנה הראשונה ובמעבר המוסיקלי בשיר, בדקה 01.29, בין חזרת חלק א׳ של השיר לחלק ב׳, התלמידים מנגנים בכלי הקשה את הפעמה.

המלצה לפיתוח:

- ניתן לפתח פעילות זו גם בתקשורת לא מילולית למשל הזמנת ילדים ל״בית שלי״ או בקשת אירוח על ידי מחוות גוף, באמצעות קשר עין או בפנטומימה.
- מיחידת הוראה זו ניתן לעבור ליחידת הוראה בנושא שיר הלכת (מרש) ולבחור לפי רמת הילדים שיר לכת המתאים לגילם.

תובנות ועקרונות עבודה:

- ניתן להשתמש בפעילות זו גם כמשחק מקדים להיכרות/ קשרים בין התלמידים לאורך השנה.
- במידה ויש לתלמידים קושי מוטורי יש להיעזר בצוות הכתה (סייעות, בנות שירות וכו׳).
- במידה ואין בחדר בו מועבר השיעור מחשב ורמקולים ניתן לשיר את השיר א-קאפלה או בליווי כלי הרמוני וניתן גם ללוות את השיר בתוף מרים (ליווי הקשת פעמה).